

MŪSŲ LIETUVA

NR. 24 (1609) – SEMANÁRIO – 1979 M. BIRŽELIS – JUNHO 21 D. – 5,00 kr.
Rua Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

S I M A S K U D I R K A

(Laiškas iš Rio de Janeiro)

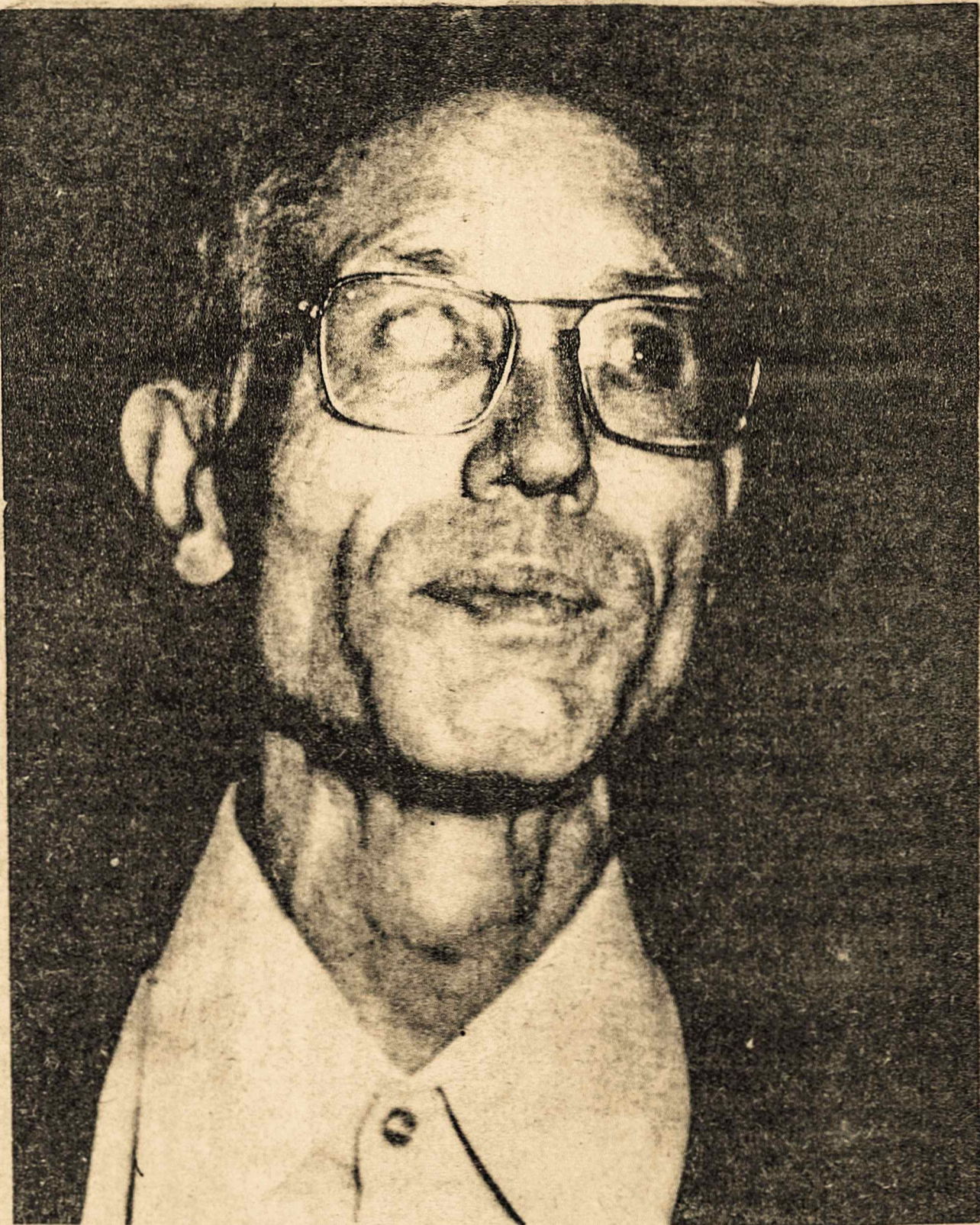
Simo Kudirkos viešnage Rio de Janeiro suteikė progos pagalvoti apie prasmę gyvenimo, kuris daugumai mūsų yra tik kova dėl duonos, atseit, dėl medžiaginių gėrybių. Užmiršdamas Kristaus žodžius: "Pažvelkite į laukų lelijas..." žmogus vargsta nuo ryto ligi vakaro, Miesto gyvenimas jį apglušina, atimdamas galimumą nuoširdžiau pasvarstyti apie mūsų tikslą ir paskirtį šioje planetoje.

Tačiau, nelyginant šviesi kometa padangėje, kartais išskyla asmenys, kurie ne tik visą savo gyvenimą aukoja žmonijos labui, bet ir palieka neišdildomus bruožus mūsų būdai ir veiklai. Tai herojai – didvyriai. Turėjome ir mes didvyrių, kurių vardai ir žygiai lieka gyvi mūsų širdy. Kaip žavi pasaka eina iš kartos į kartą Margirio pasiaukojimas Pilėnuose, Kęstučio ir Birutės poemos, Vytauto Didžiojo žygiai, Šv. Kazimiero kilnumas, pirmųjų atgimimo šauklių: Basanavičiaus, Vinco Kudirkos, knygnešio Bielinio drąsa ir pasiaukojimas, Nepriklausomybės savanorių epopėja, Dariaus ir Girėno sparnuotas žygis nugalėti Atlantą; o, priešams Lietuvos Nepriklausomybę sutrypus, – gūdi Miško Brolių tragedija, šurpi Romo Kalantos, Kalinausko ir kitų auka liepsnose, švelnutės Nijolės Sadūnaitės kaip ir dešimčių tūkstančių kitų mūsų tautiečių, kenčiančių, vergijos baisumus Sibire, pasipriešinimas kruvinam terorui; – visa tai lydi mūsų tautos gyvenimą, primindami paniekintą tautos laisvę ir garbę, skatindami nesiliauti kovojus dėl tiesos ir teisybės triumfo.

Rio de Janeiro lietuviai neseniai turėjo savo tarpe vieną tokių didvyrių: Simą Kudirką. Kas galėtų, jį sutikęs miesto gatvėj, pagalvoti, kad šis jaunas vyras, mažžemio ūkininko sūnus, priverstas tarnauti okupantams, yra paveldėjęs iš savo protėvių tautos sielos kilnumą ir savigarbą, pasireiškusią neįtikėtinu drąsumu: teisiama prašo ne pasigailėjimo, bet laisvės pavergtai Lietuvai. Kas galėtų, pagalvoti, kad "nežinomo" Washingtono bukapročio įsakymu išduotas rusams ir vos jų nenužudytas, ilgainiui šmeižiamas, kankinamas, dieną iš dienos laukdamas mirties, nuteistas 10 metų Sibiro, perėjęs kalėjimo ir lagerių baisumus, po kelių metų jis atvežtas į Lietuvą ir išleistas į laisvę...

Kodėl taip įvyko? Todėl, kad šio kuklaus jūrininko dvasios stiprybė ir nepalaužiama valia ginti svarbiausią žmogaus turtą – laisvę, sukėlė pasaulio opinijoje ištisą audrą. Pasaulis, kuriame matome tiek kruvinių kovų ir revoliucijų, tiek nusikaltimų ir teroro, neliko abejingas lietuvių tragedijai. Pradedant J. Amerikos Valstybių prezidentu, visuomenė, ypač Amerikos lietuvių jaunimas, tarptautinė spauda, radijas ir TV stoji ginti pavergtą ir niekinamą žmogų ir privertė Maskvą jį išleisti į laisvę. Nė vienas lietuvis buvo taip išgarsintas pasauly kaip Simas Kudirka: miestų burmistras, sutikdamis jį, įteikdavo miesto raktus, lietuviai rašytojai parašė apie jį knygas (tuč tuojau išpirktas), filmą, vaizduojantį Simo tragediją, matė milijonai...

Ir štai šis didvyris, Simas, yra mūsų tarpe. Kuklus, bet kietas kaip granitas, susirinkusiems Igno Dubausko namuose tautiečiams įtikinančiai pasakojęs savo išgyvenimus. Valandą trukusiame pranešime visų akys įsmeigtos į jį, visi sužavėti jo nuoširdumu. Simas Kudirka tvirtina tai, ko pasaulio galiūnai nedrįsta viešai ištarti: "Rusija yra kalėjimas, uždaręs ne tik lietuviams, latviams ir estams, bet ir ukrainams, gudams, gruzinams ir daugelį dešimčių kitų tautų... Bet tas galiūnas jau braška. Jau patys rusai kovoja prieš Kremliaus galią... Tikiu su-

KUN. PRANUI GAVĖNUI – 30 METŲ KUNIGYSTĖS

Kokia prasmė švęsti gimtadienius ar jubiliejus? – Garbės troškimas? Tuštynė? Išskaičiavimas?

Kas panašiais sumetimais švęstų sukaktis, jas tik sugadintų. Tikroji priežastis turėtų būti tokia: kiekvienas gyvenimo akimirksnis yra neišpasakyta Dievo malonė, o ką gi bekalbėti apie ištikus metus? Tas didžiulis ratas, kurį mes apskam kartu su žeme aplink saulę, gyvi ir perpildyti visokių Dievo gėrybių. Kaip nejausti dėkingumo ir dėkaugsmo? Štai dėl ko visa žmonija per kiekvienes Naujuosius Metus išreiškia savo jausmus visokiais papročiais ir minėjimais. Kiekvienam atskiram asmeniui betgi jo Naujieji Metai yra gimtadienis. Dėl to jis taip jautriai minimas.

(Nukelta į 8 pusl.)

Kada vienas klausytojas panorėjo sužinoti iš kur Simas sėmėsi drąsos pasipriešinti okupantui, nes prieš suėmimą jis nieko nebuvo girdėjęs apie Stalino ir Hitlerio gėdingą sandėrį Lietuvą parduodant, Simas tik pažiūrėjo į jį ir nusišypsojo. Tada mes supratome, kad tautos dvasia yra nemari, kad legendos, vaizduojančios didvyrių žygius, eina nenutrūkstama gija iš amžių rūko dengiamos praeities, įsijungdamos į dabartį, tolydžio atgimdamos jaunose širdyse. Nors lietuvių tauta yra tik mažytis laivelis didžiųjų tautų vandenyse, jos dvasios stiprumas negali būti matuojamas medžiagiais kilometrais ir gyventojų milijonais. Tikėti reiškia n u g a l ė t i. Tai pabrėžė ir Simas Kudirka perteikdamas nuomonę vyraujančią Maskolijoje, kad lietuviai kovoje dėl laisvės yra pirmose fronto linijose. Tikėjimas pajudina kalnus. Tai – laisvės vėliava Simo Kudirkos rankose. Dėl to tas vakarykštis kalinys keliauja per pasaulį, kalbėdamas tų vardu, kuriems lūpos yra teroro užčiauptos, skelbdamos laisvę ne tik lietuviams, bet ir kitoms grobikų pavergtoms tautoms, nes laisvė yra nedaloma. Gyventi be laisvės ir garbės netinka žmogui, sukurtam pagal Dievo paveikslą... Težino visi, kad tautos siela yra nepavergžiama ir amžina, tuo tarpu kai tironų galia yra palaužiama ir virsta dulkėmis.

Simo Kudirkos viešnage Rio de Janeiro buvo tikra atgaiva lietuvių kolonijai, ir noriu tikėti, kad šis laisvės kovotojas ir toliau sėkmingai vykdys kilnią misiją, nešdamas visiems išsilgusiems teisybės ne tik suraminimą, bet ir paskatinimą kovoti prieš pasaulį užvaldžiusį blogį. Vienas nieko negali padaryti? Gali. Tai aiškiai patvirtina šis kankinio ir herojaus laimėtas laisvės žygis.

Petras Babickas

LIETUVIAI PASAULYJE

LIETUVOJE

Lietuvis Vatikano tarnyboje

Prelatas Audrys J. Bačkis paskirtas Vatikano viešųjų-užsienio reikalų tarybos vicėsekretoriumi

Popiežius Jonas-Paulius II-sis pertvarkė vyriausią Vatikano kurijos vadovybę. Savo artimiausiu bendradarbiu, vietoj neseniai mirusio kardinolo Vilnot, Vatikano valstybės sekretoriaus pareigom paskyrė buvusį viešųjų reikalų tarybos sekretorių arkiv. Augustiną Casarolį, dažnai spaudoje vadinamą "Vatikano užsienio reikalų ministru". Arkivyskupo Casarolio vieton nauju viešųjų reikalų tarybos sekretorium paskyrė buvusį šios tarybos vicėsekretorių prel. Achille Silvestrinį. Arkivyskupo Silvestrinio padėjėju — vicėsekretorium paskyrė lietuvių prelatą Audrį-Juožą Bačkį, kuris iki šiol Vatikano valstybės sekretariate rūpinosi tarptautinių organizacijų, nusiginklavimo ir taikos reikalais.

Be to, popiežius naujojo Vatikano valstybės prosekretoriaus arkiv. Casaroli pavaduotoju, vietoj arkiv. Juozapo Caprio, kuris dabar paskirtas vyriausiu Apaštalo Sosto nuosavybės administratorium, paskyrė ispaną arkivyskupą Edvardą Martinez Somalo, buvusį Apaštalo Sosto nuncijum Kolumbijoje. Šis lietuvių ir ispano paskyrimas augštom pareigom Vatikane ryškiai parodo naujojo popiežiaus Jono-Pauliaus II užmojų dar labiau sutarptautinti Vatikano kurijos vadovybę.

Vatikano dienraštis "L'Osservatore Romano" gegužės 6 d. laidoje, skelbdamas naujus paskyrimus, pateikė ir naujųjų Vatikano dignitorių grafijas.

Jų tarpe lietuvius labiausiai domina ir džiugina naujojo Vatikano viešųjų reikalų tarybos vicėsekretoriaus prel. Audrio J. Bačchio paskyrimas.

"Naujasis K. Bendrijos viešųjų reikalų tarybos vicėsekretorius prelatas Audrys Juozas Bačkis, — rašo "L'Osservatore Romano", — yra gimęs 1937 m. vasario 1 d. Kaune, Lietuvoje. Sulaukęs tik vienerių metų, su šeima persikėlė į Paryžių, kur jo tėvas Stasys Bačkis buvo Lietuvos diplomatinės pasiuntinybės tarnautojas. Atėjęs mokykliniam amžiui, Audrys lankė Sainte-Marie de Monceau Tėvų maristų vadovaujamą institutą, kurį baigęs 1955 m., įstojo į Saint-Sulpice kunigų seminariją Paryžiuje ir ten baigė filosofijos kursą. 1957 m. atvyko į Šv. Kazimiero lietuvių kolegiją Romoje ir teologijos studijas tęsė popiežiškame Gregoriaus universitete. Čia gavo teologijos licenciato laipsnį ir 1961 m. kovo 18 d. buvo išventintas Kauno arkivyskupijos kunigu. Kunigystės šventimus suteikė a. a. kardinolas Luigi Traglia."

"Kun. A. J. Bačkis, trumpai padirbėjęs lietuvių sielovadoje Jungtinėse Amerikos Valstybėse, augštosiom studijom grįžo į Romą. Čia įstojo į popiežiškąją akademiją, kur baigė diplomatinius mokslus. Kartu Leterano universitete gavo kanonų teisės daktaro laipsnį. Baigęs studijas 1964 m., įsijungė į diplomatinę Vatikano tarnybą. Pirmiausia buvo paskirtas sekretorium Apaštalo Sosto nuncijaturoje Filipinuose, po to Kostarikoje, Turkijoje ir Nigerijoje. 1973 m. buvo pašauktas į Vatikano valstybės sekretoriatą, kur rūpinosi tarptautinių organizacijų, taikos ir nusiginklavimo reikalais. Šiose pareigose, kaip Vatikano delegacijos narys, prel. Audrys Bačkis 1975 m. dalyvavo Jungtinių Tautų konferencijoje Vienoje tarptautinių organizacijų santykiams svarstyti. Eidamas šias atsakingas pareigas, prel. Bačkis kiekvieną sekmadienį uoliai talkina vienoje Tivolio parapijoje ir aktyviai reiškiasi lietuviškoje veikloje. Pastaruoju metu eina Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos valdybos sekretoriaus pareigas ir yra paskirtas deputatu Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos taryboje."

Daugiau mirusių nei išventintų

Sarašas 1978 m. Lietuvoje mirusiųjų ir naujai išventintų kunigų

MIRUSIEJI

1. TYLA, ANTANAS, Notėnų (Telšių vysk.) klebonas, gimęs 1908. VI. 12, įšv. 1935. IV. 20, mirė 1978. I. 23.
2. ŠERMUKŠNIS, MATAS, Vaškų (Panevėžio vysk.) klebonas, gimęs 1902. III. 15, įšv. 1930. VI. 6, mirė 1978. II. 16.
3. LACHOWICZ, ALEKSANDRAS, Mickūnų (Vilniaus arkiv.) administratorius, gimęs 1895, įšv. 1929, mirė 1978. II. 16.
4. SABALIAUSKAS, EUGENIJUS, Pagirių (Kauno arkiv.) klebonas, gimęs 1912. IX. 13, įšv. 1937. VII. 4, mirė 1978. III. 27.
5. SIMKUS, AUGUSTINAS, Vadžgirio (Kauno arkiv.) altaris, gimęs 1887. XI. 23, įšv. 1919. VIII. 15, mirė 1978. IV. 7.
6. RUPSYS, STEPONAS, Pajieslio (Kauno arkiv.) klebonas, gimęs 1926, įšv. 1966, mirė 1978. V. 10. Palaidotas Radviliškyje.
7. TAMOŠAUSKAS, VACLOVAS, Baisogalos (Kauno arkiv.) klebonas, gimęs 1920. I. 18, įšv. 1945. VI. 16, mirė 1978. IV. 22.
8. APANAVIČIUS, JUOZAS, Smilgių (Panevėžio vysk.) klebonas, gimęs 1910. I. 5, įšv. 1936. V. 3, mirė 1978. IV. 27.
9. MACIUS, PRANAS, Viekšnių (Telšių vysk.) altaris invalidas, gimęs 1891. I. 28, įšv. 1918. V. 1, mirė 1978. V. 6.
10. KARVELIS, PRANAS, Lydukių (Kauno arkiv.) klebonas, gimęs 1906. III. 22, įšv. 1934. V. 26, mirė 1978. V. 10.
11. LAZINSKAS, PETRAS, Jonišio (Kauno arkiv.) klebonas ir dekanas, gimęs 1912. VI. 29, įšv. 1936. VII. 5, mirė 1978. VI. 5.
12. BANAITIS, MYKOLAS, Panevėžio katedros altaris, gimęs 1902. IX. 13, įšv. 1928. IV. 24, mirė 1978. VII. 17.

Plačiai skaitomas Romos dienraštis "Il Tempo" gegužės 6 d. laidoje, pranešdamas apie naujus paskyrimus Vatikane, labai įvertino naujojo viešųjų reikalų tarybos vicėsekretoriaus prel. Audrio Bačchio paskyrimą. "Šis paskyrimas, — rašo dienraštis, — yra dviguba staigmena. Pirmiausia — prelato Bačchio amžius! Tai labai jaunas, turintis vos 42 metus. Antra jo tautybė: jis gimęs Kaune, Lietuvoje, 1937 m., bet užaugęs Paryžiuje, kur jo tėvas dirbo diplomatinėje tarnyboje. Iš čia jis jau nebegalėjo sugrįžti į savo tėvynę..."

Taigi — rašo toliau "Il Tempo", — šis paskyrimas yra labai reikšmingas. Visų pirma dėlto, kad popiežius, visai nežvelgdamas į tarnybinės "karjeros" eigą, parinko tinkamą žmogų tinkamai vietai! Antra,

13. BALANDIS, VILIUS, Skuodo (Telšių vysk.) altaris, gimęs 1891. IV. 6, įšv. 1914. IX. 21, mirė 1978. VIII. 15. Palaidotas Narvydžių kap.

14. AŠAKA, PETRAS, Kietaviškių (Kaišiadorių vysk.) klebonas, gimęs 1908, įšv. 1942, mirė 1978. VIII. 22.

15. PRIJALGAUSKAS, HENRIKAS, Velykių (Panevėžio vysk.) administratorius, gimęs 1892, įšv. 1920. V. 9, mirė 1978. VIII. 23. Palaidotas Panevėžyje.

16. RAZMINAS, JUOZAS, Raudėnų (Kauno arkiv.) klebonas, gimęs 1904. VI. 6, įšv. 1927. IV. 2, mirė 1978. VIII. 23. Palaidotas Malronių kapinėse.

17. KOMARAS, ZIGMAS, Giedraičių (Kaišiadorių vysk.) klebonas ir dekanas, gimęs 1914. V. 2, įšv. 1940, mirė 1978. XI. 15.

18. ŽITKEVIČIUS, JURGIS, Anykščių (Panevėžio vysk.) altaris, gimęs 1892. III. 20, įšv. 1915. V. 16, mirė 1978. XII. 24.

19. JASUKAITIS, JUOZAS, Čekškės (Kauno arkiv.) klebonas, gimęs 1900. IV. 9, įšv. 1928. III. 24, mirė 1978. XII. 26.

1978. V. 28 IŠVENTINTI KUNIGAI:

Kauno arkivyskupijos: BUJOKAS, JONAS, gimęs 1952 m., LUZGAUSKAS, VLADAS, gimęs 1938 m.

Vilniaus arkivyskupijos: PUIDOKAS, Stanislovas, gimęs 1948 m.

Telšių vyskupijos: MERLIŪNAS PETRAS, gimęs 1941 m., BENIUSIS, ANTANAS, gimęs 1949 m.

Panevėžio vyskupijos: ŠLIAUTERIS, POVILAS, gimęs 1947 m., TAMULIONIS, STASYS, gimęs 1952 m.

Vilkaviškio vyskupijos: BEKASOVAS, KESTUTIS, gimęs 1955 m., GRAZULIS, ANTANAS, gimęs 1952 m., PEČIUKONIS, JUOZAS, gimęs 1950 m.

dėlto, kad šis paskyrimas, kuris tiesiogiai liečia, tarp kitko, santykius su Rytų Europa, susilaukė dvasiškio, kilusio kaip tik iš tų kraštų.

Mons. Kl. Razminas

Red. prierasas. Prel. A. J. Bačchio paskyrimą komentavo ir JAV, ir Kanados spauda. Pvz. Vašingtono "Catholic Standard" 1979. V. 10 išspausdino NC pranešimą iš Romos, kuriame sakoma: pirmą kartą istorijoje popiežius paskyrė Vatikano valstybės pasekretoriu neitalą arkiv. E. Martinez (ispaną); tą pačią dieną popiežius paskyrė lietuvių prel. A. J. Bačkį viešųjų reikalų tarybos pasekretoriu. Tai esąs pirmas kartas, kad tokiom augštom pareigom tapo paskirtas asmuo iš Rytų Europos. Kanadoje apie šį paskyrimą rašė "The Montreal Star" 1979. V. 7 ir kiti.

Lietuvos konsulatas S. Paulyje

Stasys Vancevičius

50 METŲ NUO LIETUVOS KONSULATO ĮSTEIGIMO BRAZILIJOJE

Kaip žinome, pirmieji lietuviai emigrantai į Braziliją atvyko dar prieš I-ji Pasaulinį Karą, kada apie nepriklausoma Lietuvos valstybę buvo tik svajojama. Tų emigrantų skaičius buvo labai mažas. Tik po aukščiau minėto karo ir po Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo 1918 metais, prasidėjo didesnė lietuvių emigracija į Braziliją. Toji emigracija, kurios didesnis skaičius prasidėjo nuo 1923 metų, kasmet didėjo iki 1928 metų ir krito maždaug iki 1930 metų, nuo kada bendrai Brazilijoje buvo vykdomas intensyvus visokios svetimšalių emigracijos suvaržymas.

1928 metų pradžioje, Brazilijos lietuvių emigrantų skaičius jau siekė virš 30.000. Nesigilinant į beveik visų mūsų emigrantų išsikūrimo sąlygas, vargus ir kančias pirmaisiais metais, reikia pažymėti, kad Lietuvos Konsulato įsteigimo reikala pajuto patys lietuviai išeiviai. Nors didžiausias lietuvių emigrantų skaičius aukščiau minėtais metais buvo gabenamas į kavos fazendas, kurių dauguma buvo São Paulo valstijoje, daug lietuvių, kiek galėjo ir sugebėjo, bėgo iš kavos plantacijų ir ieškojo darbų valstijos sostinėje, São Paulo mieste. Čia kaip tik kasmet didėjo Brazilijos lietuvių kolonija, kurioje ir iki šių dienų randasi, tur būt, nemažiau kaip du trečdaliai visu mūsų išeivių.

Tokiam stambiam lietuvių emigrantų skaičiui buriantis São Paulo miesto ir valstijoj, aišku, kad ir Lietuvos Konsulato įsteigimo reikalas kilo kaip tik čia. Neabejotinai, kad daug kam iš lietuvių išeivių kilo mintis rūpintis, kad būtų įsteigtas Lietuvos Konsulatas Brazilijoje, kuris rūpinasi lietuvių piliečių reikalais šioje šalyje. Bet pirmas, kuris tam ėmėsi konkrečių žygių, buvo kunigas Jeronimas Valaitis, atvykęs į São Paulo 1928 metais. Kun. J. Valaitis, suorganizavęs pirmąją lietuvių katalikų bendruomenę, 1929 m. sausio mėnesį sušaukė visuotiną susirinkimą, kuris priėmė peticiją Lietuvos Respublikos Prezidentui A. Smetonai, su prašymu įsteigti Lietuvos Konsulato mieste. Nepriklausomos Lietuvos Respublikos Prezidentas tą prašymą išklaušė ir, jo parėdymu, jau tu pačių metų kovo 20 dieną buvo paskirtas pirmasis Lietuvos konsulas São Paulo miestui, Dr. Petras Mačiulis. Konsulato sekretorium buvo paskirtas Juozas Gaurilius.

Po paskyrimo konsului Dr. P. Mačiuliui atvykus į São Paulo, buvo greitai surastos ir išnomuotos Konsulatui patalpos Conselheiro Nébias gatvėje, arti miesto centro ir oficialus atidarymas bei patalpų pašventinimas įvyko 1929 m. gegužės 19 dieną, lygiai prieš 50 metų. Nepriklausomos Lietuvos Konsulatas oficialiai veikė iki jo uždarymo 1961 m. buvusio Brazilijos Respublikos Prezidento Janio Quadros parėdymu. Per tą laiką Lietuvos konsulais ilgesnį ar trumpesnį laiką buvo: Dr. P. Mačiulis, Br. Steponaitis, Povilas Gaučys ir Aleksandras Polišaitis. Trys iš jų jau mirė. Tik vienas buvęs konsulas P. Gaučys, dar tebegyvena Šiaurės Amerikoje.

Primenant penkiasdešimtmetį nuo Lietuvos Konsulato įsteigimo São Paulo mieste, manau, kad lietuvių išeivių visuomenei ne tiek įdomu žinoti apie jo, kaip konsuliarinės įstaigos veiklą, bet kaip lietuviško kultūrinio vieneto, kuris visą laiką turėjo didelės reikšmės ir įtakos lietuviškumo kultūriniame ir visuomeniškame gyvenime. Ta reikšmė ir įtaka daug priklausė nuo paskirto konsulo, kaip Konsulato vadovo. Per Lietuvos Konsulate veiklos laikotarpį turėjome keturis konsulus ir kiekvienas iš jų, aišku, skyrėsi savo būdu, temperamentu ir, sakytume, veikimo stiliumi. Todėl ta proga ir noriu pasisakyti apie kiekvieną buvusį Lietuvos konsulą, jo veiklą ir reikšmę mūsų kolonijoje atskirai.

PIRMASIS KONSULAS DR. P. MAČIULIS

Pirmasis Lietuvos konsulas, Dr. P. Mačiulis, kaip jau minėjau, savo pareigas pradėjo eiti nuo 1929 m. gegužės mėnesio iki 1935 metų birželio mėn. paskutiniųjų dienų. Apie jo veiklą, kas liečia lietuviškų mokyklų organizavimą ir tų mokyklų rūmų statybą, jau tik ką rašiau "Mūsų Lietuvoje", todėl nėra prasmės tą patį vėl kartoti. Bet pravartu paminėti vieną kitą iš daugelio jo veiklos šakų, kurios turėjo didelės reikšmės lietuvių kolonijos gyvenime.

Konsulas Dr. P. Mačiulis buvo didelių gabumų žmogus. Jis atvykęs į São Paulo, be savo gimtosios lietuvių kalbos, gerai mokėjo rusų, italų, lenkų, vokiečių, prancūzų kalbas ir kiek silpniau anglų kalbą, todėl jam taip pat buvo lengva greitai išmokti ir portugalų kalbą. Čia noriu prisiminti, prie progos, vieną tokią epizodą. 1933 m. pradžioje buvau pakviestas į São Paulo redaguoti tuo laiku ėjusį "Lietuvis Brazilijoje" savaitraštį, kurį leido Liet. S-ga. Brazilijoje. Tuo metu konsulas Dr. Mačiulis buvo gavęs iš Lietuvos dokumentarinį filmą, padarytą Lietuvoje 1930 Vytauto Didžiojo metų proga. Važiavome konsulo automobiliu iš Konsulato į kiną Oberdan, Braz rajone, patikrinti tą filmą. Konsulas Dr. Mačiulis vairavo, o užpakalyje, šalia manęs, sėdėjo iš São Paulo gubernatūros pulkininkas, kurio pavardės dabar neprisimenu. Pastarasis buvo konsulo draugas ir tuo metu vienas iš kino Oberdan savininkų. Bevažiuojant pulkininkas štai ką man papasakojo:

— "Negaliu atsistebėti jūsų konsulu. Jam atvykstant į São Paulo buvau gubernatoriaus paskirtas pasitikti konsulą Dr. Mačiulį, kuris kalbėjo tik prancūziškai, nei žodžio portugaliskai. Kai po trijų mėnesių vėl turėjau progos susitikti su jūsų konsulu, jis jau kalbėjo portugaliskai geriau už mane".

Konsulo svetimų kalbų mokėjimas yra labai svarbus santykiuose su vietos valdžios pareigūnais ir kitų valstybių konsulais ar atstovais. Todėl nenuostabu, kad Dr. P. Mačiulis greitai išigijo daug svarbių draugų tiek tarp brazilų valdžios pareigūnų, politikų ir žurnalistų, tiek kitų valstybių konsulų tarpe. Tų pažinčių dėka, didžios krizės metais, ypač tarp 1929 iki 1933 m., daugelį lietuvių konsulas Mačiulis aprūpino darbu, išvadavo dažniausiai nekaltai patekusius į kalėjimą, 1930 ir 1932 m. revoliucijų metu. Daug padėjo į vargą ir skurdą patekusiems tautiečiams kavos fazendose ir kitur.

Iš daugelio konsulo Dr. P. Mačiulio buvusių draugų, pažymėtini "Santa Casa" ligoninės direktorius Dr. Rangel Pestana, diplomatas Dr. Franchini Neto, Matarazzo firmos fabriko direktorius Francisco de Vivo, Dr. Giorgiomorano, Dr. Cesarino Junior ir kiti. Kai kurių iš jų jau nėra gyvųjų tarpe. Bet jie visą laiką buvo dideli lietuvių ir Lietuvos draugai, visokiais atvejais daug padėjo mūsų tautiečiams ir kėlė Lietuvos gerą vardą vietos brazilų spaudoje bei visuomenėje.

Konsulas Dr. P. Mačiulis plačiai dirbo lietuvių išeivių organizacijose ir puoselėjo jų veiklą. Suorganizavęs Lietuvių Sąjungą Brazilijoje 1931 m. pabaigoje, jis buvo jos garbės pirmininku iki išvykimo į Lietuvą 1935 m. birželio mėn. Buvo garbės nariu Brazilijos Lietuvių Jaunimo S-gos "Viltis", kuri savo didelio klestėjimo metais turėjo tris skyrius Bom Retiro, Mocos ir Vila Belos rajonuose ir tris chorus su apie porą šimtų choristų. Jis buvo taip pat garbės narys Lietuvių Sporto S-gos "Lituania", kuri taip pat turėjo tris skyrius ir porą šimtų sportininkų. Pastarąsias dvi veikliausias mūsų kolonijoje organizacijas sudarė daugiausia lietuviškas išeivių jaunimas. Priaugančio lietuvių jaunimo tarpe labai gražiai veikė mokytojo Edvardo Pažeros suorganizuoti skautai, kuriuos sudarė lietuviškų mokyklų mokiniai. Visose tose organizacijose konsulas Mačiulis dalyvaudavo su paskaitomis, lankė jų susirinkimus, suvažiavimus bei parengimus. Būdamas puikus oratorius, kaip kalbėtojas, visur kėlė didelį entuziazmą viešuose paminėjimuose, susirinkimuose bei lietuvių didesniuose susibūrimuose.

Konsulas Mačiulis taip pat gyvai dirbo lietuvių bažnyčiose Statybos Komitete, būdamas jo vice-pirmininku. Pirmininkas buvo kun. Benediktas Sugintas. Jei kam teko matyti L.K. Bendruomenės vardu dovanotų sklypų nuosavybės dokumentus, tas, be abejo, pastebėjo, šalia kun. B. Suginto, kaip Statybos Komiteto pirmininko, parašo ir Dr. Mačiulio, kaip vice-pirmininko parašą. Jo pastagomis buvo išrūpintas iš garsios tuo metu São Paulo miesto firmos "Severo e Vilares" L.K. Šv. Juozapo bažnyčios planas, pagal kurį buvo pastatyta dabartinė lietuvių šventovė Vila Zelinos rajone. Tą planą su visais formalumais miesto valdybos patvirtinimui minėta firma parūpino visai nemokamai.

Nežiūrint visų buvusių tuo metu lietuvių kolonijoje nelemtų kivirėjų, ginčų ir nesusiūpatimų, kuriuos daugiausia kėlė blogos valios mūsų tautiečiai, reikia pripažinti, kad pirmojo Lietuvos konsulo laiku lietuviška visokeriopa kultūriška veikla buvo sėkmingiausia ir vaisingiausia.

(bus daugiau)

ŠAUKIU LIETUVIŲ BURTIS PRIE LIETUVIO,
IR GYVA ŠIRDĮ PRIE GYVOS ŠIRDIES,
KAD TAMSIAME VIDURNAKTY NEŽUVE,
RYTMEČIUI PAKILTUME GYVENTI IR ŽYDĖT

B. Brazdžionis

MŪSU LIETUVA

EM PORTUGUÊS NR. 9 (16)

Paulius AUGIUS (n. 2.X.1909), gravador lituano. Frequentou a Escola de Arte de Kaunas, Ecole Nationale Supérieure des Beaux-Arts e Conservatoire National des Arts et Métiers de Paris. Ilustrou muitos livros clássicos lituanos com gravuras em madeira e ilustrações em cores. Prêmio nacional do governo lituano.

Suplemento de
MŪSU LIETUVA NR. 24 (1708) 1979.VI.21

PAULIUS AUGIUS – aldea lituana (1937) gravura em madeira

Vytautas Landsbergis

A MÚSICA DE ČIURLIONIS

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis começou a sua carreira artística estudando música e exercitando-se para ser um intérprete. Mais tarde estudou composições nos conservatórios de Varsóvia e Leipzig. Até o fim da sua vida ele permaneceu ativo como compositor. Além de adquirir fama como pintor, Čiurlionis foi um famoso e original compositor.

Os poucos gêneros, que prevaleceram na criação musical de Čiurlionis foram determinados pela conjuntura política e cultural específica da Lituânia no começo do século XX. De modo que os poemas sinfônicos *Na Floresta* (1900-1901) e *o Mar* (1903-1907), composições para coro (na sua maioria canções folclóricas da Lituânia harmonizadas por ele em 1905 a 1909) e peças para piano (escritas de 1899 a 1909) constituem o grosso da obra musical de Čiurlionis. Além destas, Čiurlionis escreveu um *Quarteto para Cordas* (em 1901, somente 3 partes do qual chegaram aos nossos dias) e uma porção de pequenas composições para órgão. A cantata *De profundis* (1899), para coro de vozes mixtas e orquestra sinfônica, é digna de nota entre as composições originais de Čiurlionis para coro. Devemos observar que o destino de Čiurlionis foi o de não chegar a ouvir nenhuma de suas obras sinfônicas ao vivo. Somente três composições para piano e uma pequena coleção de cantos para corais infantis foram publicadas durante a sua vida.

Considerando que a vida de Čiurlionis foi curta e difícil, a sua herança musical que abrange 300 obras, é até numerosa. Porém, não é a sua quantidade, mas sim a originalidade de suas composições, a sua importância histórica e atual para a música lituana é o que vale.

Nos poemas sinfônicos *Na Floresta* e *o Mar*, o Homem conversa com a Natureza, sentindo-se parte dela. Ele é um lituano, que sente os seus liames vitais com o solo nativo, seu folclore e suas canções. Por outro lado, ele tem uma real percepção das dimensões cósmicas do Universo. Na sua apreensão, infinito, totalidade e eternidade não são conceitos abstratos, mas as origens de existência. As imagens nostálgicas das florestas lituanas, a sua grandiosidade e a quietude do mar, as tempestades de curta duração da vida humana — tudo se funde numa só experiência. *O Mar*, a maior obra sinfônica de Čiurlionis, é rica em expressão lírica, fantasia engenhosa e efeitos dramáticos. É plena de ques-

tões do artista sobre o sentido simbólico e filosófico da vida. A profundidade do seu sentir, a sua elevação e concentração contribuem muito para a forte impressão que a música de Čiurlionis causa.

As associações de cores e espaços são de grande importância para Čiurlionis. Motivos isolados nos dois poemas sinfônicos são transformados em imagens simbólicas e generalizadas. Os poemas foram escritos na forma tradicional de allegro de sonata, mas tratada de modo livre e individual pelo compositor.

Ao harmonizar canções folclóricas lituanas, Čiurlionis se esforçou em transmitir a sua originalidade, tentando encontrar uma aproximação criativa para cada uma.

Centenário do pintor lituano
M. K. ČIURLIONIS
1875 — 1975

Assim, uma simplicidade marcante domina algumas das harmonizações de Čiurlionis, enquanto outras estão repletas de passagens refinadas e combinações polifônicas de tons, e fascinam pela mestria da composição. É característico de Čiurlionis deixar intato o motivo da canção folclórica, mas interpretá-lo a seu modo, usando outros tons, variando os timbres de voz e acordes.

“As melodias que brotam da alma humana são as mais impressionantes e encantadoras, como as nossas canções antigas”, escrevia Čiurlionis. Nestas antigas canções folclóricas ele ouvia “estranhos queixumes, lamentos, angústia”, “uma beleza misteriosa” de formas assimétricas, uma monotonia rítmica, “trazendo à mente o eterno movimento das profundezas”. Estes traços encontram-se elaborados e realçados nas harmonizações de Čiurlionis.

Čiurlionis deixou mais de duzentas composições para piano, com prelúdios dominando entre elas.

As suas primeiras peças para piano baseavam-se nas formas musicais refinadas dos românticos — prelúdios, noturnos, mazurcas — e na expressão tradicional; apenas em alguns casos isolados, a sua linha melódica e textura mostrava traços de estilo original. Os melhores prelúdios deste período, porém, traziam a marca da nobre sinceridade e naturalidade, emotividade (semelhante à do poema sinfónico Na Floresta), e forma inconventional e refinada.

De 1904 em diante, as suas composições para piano adquiriram feições temáticas e de estilo altamente originais. A tensão dramática domina nelas, enquanto em alguns momentos, ao contrário, encontram-se impregnadas de uma concentração peculiar, uma contemplação tranquila e uma doce melancolia inerente ao carácter lituano. Daí em diante, em vez de peças para piano do género, Čiurlionis compôs somente prelúdios e suites, incluindo um novo tipo de variações. Estas variações eram sem um tema tradicional, baseadas em séries de nove e sete sons, constantemente repetidos (as variações "Sefaa Esec", em 1904, e "Besacas", em 1905). Dois prelúdios escritos em 1904 foram compostos da mesma maneira (baseados em séries de seis e quatro sons), enquanto mais uma suite de variações (de 1906) ficou inacabada. Assim as obras de Čiurlionis para piano de 1904 a 1906 marcam um importante desenvolvimento de construção no músico do século XX, que encontrou expressão através de um enfoque totalmente novo de construção.

As séries de Čiurlionis não são dodecafônicas, pois o seu estilo tonal e harmônico ainda traz a marca do último período do romantismo. O compositor, porém, pressentia intuitivamente as novas viradas na evolução da música européia.

Os outros prelúdios de Čiurlionis, no período considerado, apesar de aderirem à estrutura conventional, foram bastante originais quanto ao seu tratamento harmônico, rítmico e principalmente de textura. Čiurlionis favoreceu e desenvolveu os meios que fizeram o próprio contraponto — a correlação de duas melodias simultâneas — soar como uma confrontação entre as linhas simbólicas e dramáticas. As suas últimas obras, portanto, apesar de poucas, foram de elevado teor emocional e intelectual. Neste aspecto, elas ultrapassaram, consideravelmente o modesto género do prelúdio, tanto clássico como romântico. Este traço peculiar dos prelúdios de Čiurlionis poderia ser descrito como "o espírito da sonata".

A sua obra pianística de 1906 a 1909 incluiu prelúdios, uma quantidade de fugas, variações sutis de temas de canções folclóricas lituanas e O Mar, uma suite de "paisagens" musicais. Čiurlionis deu um novo e original tratamento à forma clássica de fuga e refinou o seu próprio género de prelúdio, de "ostinato" polifônico. As composições desta natureza são notáveis pela perfeição do tema principal e da forma. O romantismo funde-se nelas com o racionalismo construtivo, enquanto as melodias e os ritmos das canções lituanas bem como os seus impulsos melódicos recebem uma nova interpretação.

Composta em 1908, em Vilnius, a suite para piano O Mar foi considerada pelo próprio compositor como inovadora, como "algo dele". No começo de 1909, ela foi apresentada aos círculos musicais russos de St. Petersburgo numa Soirée Musical de Música Contemporânea.

A música de Čiurlionis bem como sua pintura causaram controvérsia — enquanto a sua importância e originalidade foram apreciadas por uma parte do público, ela foi rejeitada como "moderana demais" por outros. Após a morte do compositor, porém, quando Čiurlionis já havia adquirido fama como pintor, a sua música foi infelizmente enterrada no esquecimento. Somente em 1925, algumas obras musicais de Čiurlionis foram publicadas em sete divisões separadas (peças de piano, composições para corais, música de órgão). No entanto a maior parte de sua herança musical veio à luz só trinta anos depois. Quatro volumes editados pela irmã do compositor, a musicóloga Jadvyga Čiurlionytė, incluindo composições de piano e arranjos de canções folclóricas lituanas pelo Mikalojus Konstantinas Čiurlionis, foram publicadas entre 1957 e 1966.

As partituras do poema sinfónico O Mar e do Quarteto de Cordas foram também publicadas. A partitura do poema sinfónico Na Floresta apareceu em 1975, e novos volumes de composições para piano estão em preparação.

As obras musicais de Čiurlionis são executadas na Lituânia e em outros países. Frequentemente elas figuram em programas de rádio e televisão lituanas. Os concursos "Čiurlionis", realizados em Vilnius, são muito populares. O terceiro Concurso "Čiurlionis" foi realizado em 1973. Os discos com música de Čiurlionis, produzidos em larga escala, distribuem-se por muitos países.

Tradução, de

Rymantė Steponaitytė

MŪSŲ ŽINIOS

KUN. PRANUI GAVĖNUI . . .

CHORISTAI MINI SAVO MIRUSIUS

MEMENTO MORI

Kai žiemos saulė sklaidė sunkius debesų klodus, S. Paulo ir bažnyčių varpai kvietė tikinčiuosius iškilmingai švęsti Šv. Trejybės šventę, Šv. Kazimiero parapijoje tą dieną įvyko visai skirtingo pobūdžio minėjimas. Parapijos salėn rinkosi buvusio "Vyčio" ir dabartinio "Aušros" choro choristai su savo jaunąja karta bei draugais ir svečiais iškilmingai minėti "memento mori". Keturių dešimčių metų laikotarpy 23 "Vyčio" ir 6 "Aušros" choristai yra palikę šį pasaulį ir išvykę į ten, iš kur niekas nebegrįžta. Jų atminimui šios pamaldos ir buvo skirtos. Teisingai vieno kito dalyvio buvo pastebėta, kad didesnioji „Vyčio“ choro dalis jau anapus.

Prieš pamaldas trumpai buvo paaiškinta šio minėjimo tikslas ir prasmė. Paskui buvo išvardinti visi tie, kurių atminimui šios pamaldos buvo skirtos. Choras jų atminimui sugiedojo tris kart "Amžiną atilsį". Sekė pamaldos, kurias

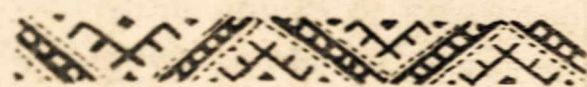
vo anais metais susirinę į choro repeticijas. Nevienam gal pasidarė gaila tų nesugrąžinamų, prabėgusių dienų.

Vaišių metu, kurios sekė pamaldoms pasibaigus, visus gaubė ta pati draugiška, rami, šeimyniška nuotaika.

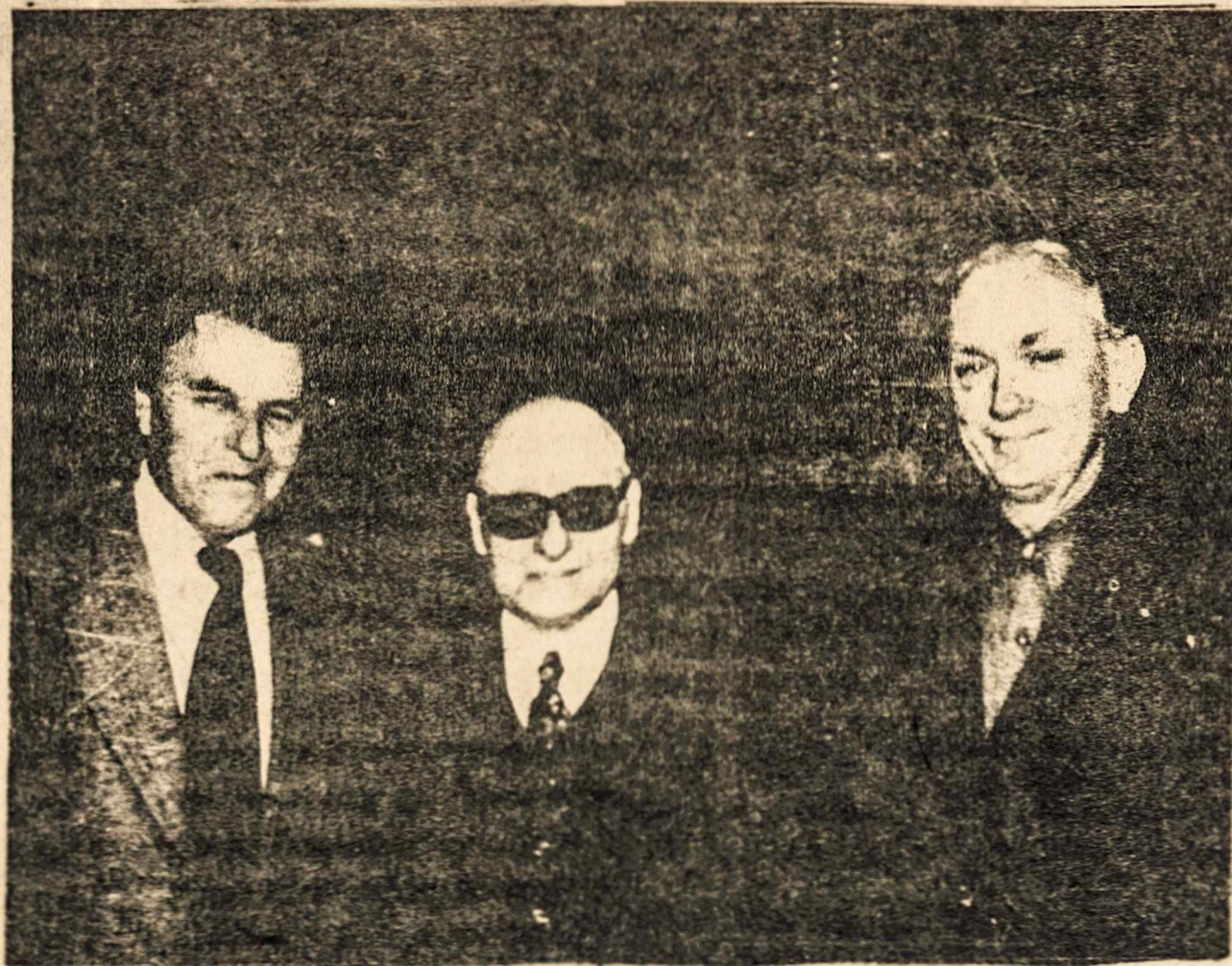
Šį "memento mori" sumanė ir suorganizavo buvęs "Vyčio" choristas Stasys Šatas.

UŽSIMOKĖJO UŽ ML:

BRASLAUSKAITĖ Mirna	300 Cr.
SASNAUSKIENĖ Ona	230 "
BEIVYDAS Valentinas	500 "
ŠIMKEVIČIUS Otto Adolf	
ir Aušra	2.000 "
DOBILEVIČIENĖ Ona	200 "
KAUŠINIS Adolfas	225 "
LINGĖ Kazimieras	120 "
SVEČIULIENĖ Ona	120 "

Mūsų chorų dirigentai-muzikai:
Liudas Ralickas
Feliksas Girdauskas
Viktoras Tatarūnas

laikė vietos klebonas, kun. Pr. Gavėnas, SDB. Jis labai palankiai atsiliepė ir vertino tokį kolektyvinį aktą ir savo maldas jungė su visų susirinkusių maldomis, prašydami Visagalio, kad mirusiems abiejų chorų nariams suteiktų amžiną atilsį. Pamaldų metu giedojo "Aušros" choras, V. Zelinos Bendruomenės choro savanorių talkinamas. Chorui akompanavo M^o. F. Girdauskas, o dirigavo L. Ralickas.

Iš arti ir toli susirinę buvusieji "Vyčiai" vėl pasijuto viena šeima, kaip daugel metų atgal, turėjo progos susitikti, pasikalbėti, trumpai pabendrauti, pajusti tą malonią atmosferą, kurią jausda-

Sukaktuves galima apibūdinti kaip praslinkusius laikotarpius kokio nors atskiroj misijoj ar veikloj. Jos yra tarsi skirtingos šviesos ruožai, kurie apšviečia ir praturtina žmonių gyvenimą žemėje. Vadinasi, galutinė sukakčių prasmė glūdi pareigoj padėkoti Dievui ir atsiminti jį Jo dosnumą, pareiškiant net išoriniai savo džiaugsmą bei įvertinimą. Tik kad vienas žmogus jaučiasi per daug menkas atlikti tokią užduotį, užtat jis kviečia arba laukia pažįstamų ir bičiulių, kurie asmeniniu ar medžiaginiu įnašu praturtintų jo minėjimą.

Kunigystė yra ypatinga Dievo dovana. Visiems yra žinomas tas Šv. Augustino aforizmas: "Kunigas – tai antras Kristus". – Iš tikrųjų, kunigas tęsia Kristaus misiją pačioj aukščiausioj jos formoj. V. Jėzus yra pasakęs: "Kas tiki į mane, darys darbus, kuriuos aš darau, ir padarys dar didesnių". Ir faktinai, beskaitydami šventųjų istoriją, mes patiriame, kad panaši galimybė pasitaiko tokiem kunigam, kurie stengiasi tikėti iš tikrųjų. Savaime aišku, iš to išplaukia dėkingumas, ypač kad sueina apskrita skaitlinė metų.

Dabartinis Šv. Kazimiero parapijos klebonas, kun. Pranas Gavėnas, buvo įšventintas į kunigus 2 liepos 1949 metais. Skaitosi, šįmet jam sueina 30 metų kunigystės. Jis jaučiasi laimingas pašventęs pusę savo gyvenimo tai misijai pasiruošti, o kitą pusę jai išvystyti.

Lietuvių enciklopedija rašo apie jo mokslus, pabrėžia, kad jis rašytojas, žurnalistas, pedagogas, bet visa tai antraeiliai dalykai. Jo gyvenimo žemčiūgas, už kurį jis yra pasiruošęs parduoti visa kita, yra kunigystė. Šis jautriausias tarp keturių brolių ir trijų seserų suvalkietis, savo gyvenimą yra pastatęs ant Kristaus pagrindo ir tikrai Kristus jam yra kelias tiesa ir gyvenimas. Šis kelias, tiesa ir gyvenimas pirmoj eilėj veda į Kristaus kunigystę ir kunigystė yra toji žymė, kuri labiausiai jame pasireiškia. Kun. Pranas Gavėnas mėgsta liturgiją, pamokslavimą, religinį apmąstymą, maldą, sakramentus ir apaštalavimą. Savo pavyzdžiu jis yra pastatęs jaunimo apaštalą Šv. Joną Bosko ir gražiausią jo svajonę sudaro dvasiniai pašaukimai. Jo raštuose aiškiai atsispindi ši aistra ir kiekvienas jo kūrinys kviečia jaunimą prie aukštesnių idealų. Tarp jaunimo jis darbavosi būdinguose saleziečių židiniuose, vadinauose oratorijom. Ilgus metus dėstė ir vadovavo lietuviškam jaunimui Castelnuovo D. Bosco progimnazijoj Italijoj. Organizavo jaunimą taip pat V. Zelinoj ir nuolat yra susirūpinęs kaip tinkamiau praveisti pašaukimų vaju. Pažinęs Lietuvą, Italiją, Prancūziją ir Braziliją, buvus Amerikoj ir Vokietijoj, visur diegė šitą idealą, o dabar ypatingu būdu šaukia visus geros valios tautiečius stoti į talką, gerai pramatydamas, kad jei neatsiras lietuvių kandidatų į kunigus, už kokių dešimties metų Brazilijoj nebebus daugiau lietuvių kunigų. Kaip kiekvienas tėvas, taip kiekvienas kunigas jaučiasi nelaimingas, jeigu jis nesužadina palikuonių, kurie tęstų jo darbą.

Lietuvos istorija ypatingu būdu yra persunkta kunigišku veiklumu. Kunigai sudaro ne tik religinį, bet ir patriotinį bei artistinį tautos gyvenimo branduolį. Užtat būtų labai liūdna, jeigu dabartinių laikų lietuviai užprieštarautų savo istorijai ir liktų bergždi Kristaus kunigystei.

Tebūnie šitos 30-osios kunigystės sukaktuvės kun. Pranui Gavėnui naujų laikų ir naujų galimybių pradžia. Tesusilaukia jis vis didesnių laimėjimų, o braziliškoji lietuvių kolonija tepaduoda jam ranką ir teisių do naujų dvidešimtojo amžiaus galiūnų.

DĖMESIO! DĖMESIO!

Broliai ir sesės lietuviai Kristuje.

Visi kas gali – melskimės už gimtąją šalį, už protėvių žemę, prašydami Aukščiausiojo, kad suteiktų Lietuvai laisvę ir Nepriklausomybę.

Šv. Juozapo Vyrų Brolija ruošia kelionę į Marijos šventovę, Aparecida do Norte, kuri įvyks 1979 m. liepos mėn. 22 dieną.

Autobusai išvažiuos iš Vila Zelinos ir Casa Verde; jeigu atsiras pakankamai keleivių, tai ir iš Mocos galės išvažiuoti vienas ar daugiau autobusų.

Bilietai jau pardavinėjami pas Vyrų Brolijos narius V. Zelinoj ir pas p. Jurgį Matelionį ir Mariją Stankūnienę Casa Verde.

MŪSŲ MIRUSIEJI

ANTANAS PABLICKAS, gimęs Lietuvoj, 1901 m. gegužės 6 d., Padalvininkų kaime, Joniškio valsčiuje, Utenos apskrityje. Pastaruoju laiku gyveno su šeima Ermelino Matarazzo rajone.

Mirė š.m. birželio 15 d., po sunkios, su krikščioniška kantrybe, perneštos ligos.

Paliko gedule žmoną Sofiją, du sūnus, Leonardą ir Antaną ir dukrą Olgą su jų šeimomis.

Š.m. birželio 16 d., po šv. Mišių aukos velionies namuose, R. Antonio de Freitas Toledo, 81, kun. Petro Urbaičio, kaimynų Petkevičių ir kitų gausių liūdinčiųjų, buvo palydėtas į S. Miguel Kapines.

Amžinąjį atilsį duok Antanui, Viešpatie.

Mirtis šiemet išplėšė jau penktąjį iš okupuotos Lietuvos kunigų tarpo. Vasario 26 d. Šiluvoje palaidotas Lyduvėnų klebonas a.a. kun. Jurgis Smilgevičius. Velionis gimė 1902 m. Kunigystės šventimus priėmė 1936 m. Kaune. Laidotuvėms vadovavo vysk. Liūdas Povilonis. Dalyvavo didelis skaičius tikinčiųjų ir 80 kunigų.

BOM RETIRO

Sta. Inês kolegijos koplyčioje, Rua Três Rios, 362, liepos (julho) 8 d., 10,30 val., bus šv. Mišios už Romualdą Nakvasą, jo 23-čiose mirties metinėse.

Taip pat bus atminti Bandonių ir Palionių šeimų mirusieji.

Visos trys giminiškos šeimos iš anksto dėkoja visiems norintiems tose pamaldose dalyvauti.

Ta pačia proga bus taip pat atminti Simo Plundziulaičio ir Petro Gaulios mirusieji.

Be to, atsiminsime ir pasimelsime ir už mūsų kankinius Tėvynėje ir Sibire.

ATOSTOGOS LITUANIKOJE

Lietuviška aplinka ir maistas. Graži gamta. Nebrangi kaina. Svečių namas tegali talpinti tik dvidešimt asmenų. Jei norite atostogas praleisti savųjų tarpe, užsisakykite vietą iš anksto. Pas ponia Angeliką, tel. 215-3135 arba pas Dėdę Juozą, tel. 63-5975.

SODYBA

Vandens bokšto statybos darbai baigti. P. J. Jodelis baigia vandentekio vamzdžių įvedimą. Birželio 15 dieną sodybon buvo nuvykęs Antanas Aleknavičius prijungti prie bokšto apsaugos šviesų ir perkunsargio.

Dėdė Juozas, J. Petrokas, Petras Šimonis bent vieną dieną kas savaitėje praleidžia Lituanikoje, ką nors dirbdami ar tvarkydami. Jonas Jodelis daugiau negu vieną. Praėjusią savaitę sodyboje dvi dienas darbavosi ponios Šimonienė ir Pilipavičienė.

Ilgąjį savaitgalį sodyboje išskylavo apie 20 skautų. Su jais kartu p. Eugenija Bacevičienė, p. Ona Zalubienė ir mokytoja p. A. Joteikaitė.

Jei kas norėtų į Joninių šventes važiuoti iš vakaro, galės nakvoti Svečių Namuose. Susitarti prašom iš anksto.

Joninių švenčių metu galima užsisakyti kambarius atostogų sezonui.

POBŪVIS

Liepos 6 vakare bus pobūvis. Susipažinimas su iš Amerikos atvykusios Stovyklos vadove Daina Kojelyte ir atstovų į Jaunimo Kongresą išleistuvės. Pobūvyje kviečiami dalyvauti moksleiviai, studentai ir sendraugiai ateitininkai jų tėveliai ir artimieji, ir bendrai visas lietuviškas jaunimas, ypač tas kurs norės dalyvauti stovykloje. Pageidautina, kad dalyvautų ir į stovyklą vykstančio jaunimo tėvai.

Ateitininkai nutarė išleisti stovyklai ir bendram jaunimo naudojimui dainorėlį. Dainas surinkti sutiko Robertas Saldys. Kas norėtų savo mėgstamą dainą rasti dainorėlyje, gali ją pristatyti Robertui.

Ateitininkų organizuojama stovykla vyks Lituanikoje nuo 12 iki 22 dienos.

Lietuviškai kalbanti

Vyrų moterų - vaikų
gydytoja

DRA. HELGA HERING

médica

HOMENS - SENHORAS

CRIANÇAS

nuo 8 iki 12 val.

Av. Eulina, 99 - V Sta.
Maria (skersgatvis ties nr
2214, Av. Deputado Emílio
Carlos - B do Limão)

nuo 14 iki 18 val.

Rua Quartim Barbosa, 6
(paskutinė stotis onibus
Vila Santista Bairro do
Limão)

Tei 265.7590

P A D Ē K A

Mirus brangiam vyrui ir tėvui **VINCUI MAZURKEVIČIUI** ir palydėjus amžinybėn patyrėme daug nuoširdžios pagalbos ir užuojautos iš visų.

Reiškiame gilią padėką tėvams saleziečiams už dvasinę paslaugą ir šv. Mišias. Visiems budėjusiem, dalyvavusiem laidotuvėse ir septintos dienos mišiose širdingas ačiū.

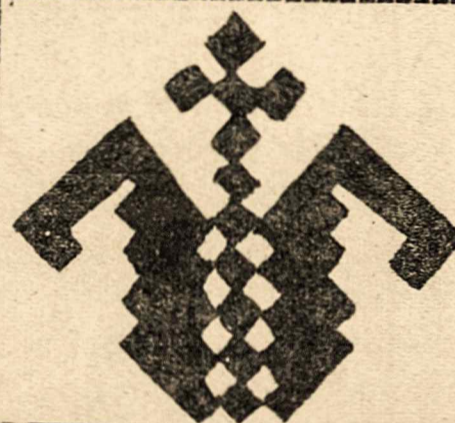
Marija Mazurkevičienė
Elena ir Algirdas Baužiai

BENEI ŠUKEVIČIENEI

mirus, jos vyrui, Lietuvių Sąjungos-Aliança nariui, Broniui Šukevičiui, sūnui, dukroms ir artimiesiems, reiškia gilią užuojautą,

Lietuvių Sąjungos-Aliança
VALDYBA

LITERATŪROS BŪRELIS

Sekantis būrelis susirinkimas įvyks birželio m. 23 d. 20 val. pas pp. Mošinskius, rua Prof. João Ar-ruda, 176, ap. 12. Perdizes, telef. 65-0907.

J. BUTRIMAVIČIUS ADVOCACIA

CIVIL - Inventário, Despejo, etc.

COMERCIAL - Falência, Concordata
Execução, Cobrança, etc.

TRIBUTÁRIA - Imposto de Renda, ICM, IPI

KALBAMA LIETUVIŠKAI

ESCRITÓRIOS:

Rua Barão de Iguape, 212 - 4º and. s/45 - Liberdade

- Fone: 279-5937

Horário: Das 9:00 às 11:00 e das 14:00 às 18:00

Rua Campos Novos, 590 - Vila Zelina

Horário: Das 19:00 às 21:00

DR. ALEKSAS KALINAUSKAS
DR. PAULO KALINAUSKAS
ADVOGADOS

Inventário, Despejo, Desquite, Divórcio, Processo
Crime, Processo Trabalhista, etc.

Rua XV de Novembro, 244 - 4º and. conj. 9
Tel. 37-8958

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

Guarda chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e
crianças. Mini-sombrinhas, tipo italiano e alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Inscr. Estadual: 104.519.617

C.R.C.80.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones: 274.0677 - (Res. 274.1886)
São Paulo

MŪSŲ ŽINIOS

V. ANASTÁCIO

Sekmadienį, 24 birž., per Jonines, 9 val. ryto, bus laikomos Mišios Dr. Basanavičiaus rūmuose, už BRUZGŲ šeimos mirusius. Ta pačia proga bus prisiminta ir Onos NAVICKAITĖS, kuri praeitą sekmadienį mirė V. Maria ligoninėje, Adv. Algirdo Sliesoraičio buvo atvežta į Lapos kapines ir ten kun. S. Šileikos buvo religiniai palaidota labdaringai ją priglaudusios Staševičių šeimos kape.

BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ŽINIOS

BLB-nė, gavusi pakvietimą dalyvauti Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos 50-mečio jubiliejuje, pasiuntė sveikinimus tos sukakties proga ir įpareigojo p. Joną Bagdžių ją atstovauti minėjime.

P. Jonui Bagdžiui BLB-nės valdyba reiškia padėką už jo sutikimą atlikti minėtą užduotį.

AŲEITININKAI

Birželio 14 Vila Zelinoje posėdžiavo studentų ir moksleivių ateitininkų valdybos.

Dalį jaunimo šventės pelno paskyrė "Rūtelei" ir "Volungei". Įvertindami "Volungės" vadovės darbą ir pasišventimą paskyrė-jai asmenišką dovaną.

Iš ateitininkams likusios dalies nutarė nupirkti stovyklai tinklą ir sviedinį tinkliniui ir apmokėti "ping-pongo" stalą, kuris buvo pirktas skolintais pinigais.

Liepos 3 d. 20 val. Jaunimo namuose bus bendras studentų moksleivių ateitininkų bendras susirinkimas su iš Amerikos atvažiavusia Daina Kojelyte.

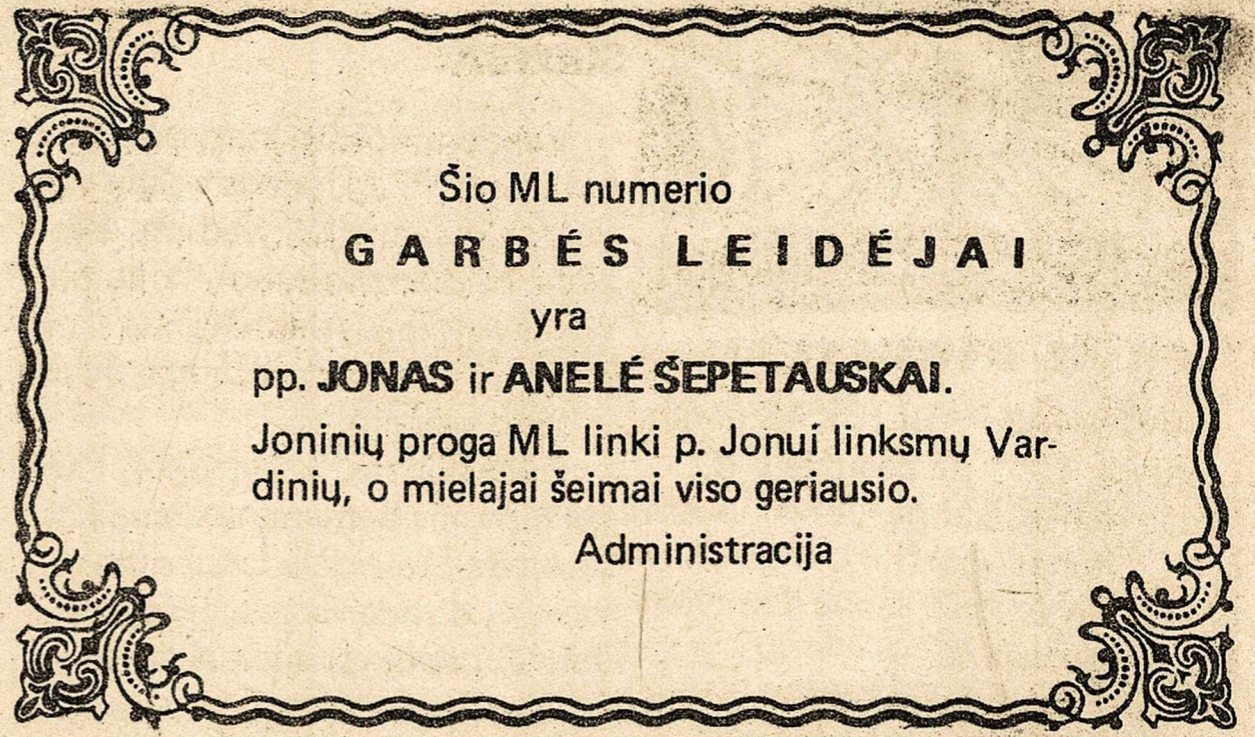
NAUJI KRYŽIAUS KELIAI

Petronėlė ir Izidorius Saulytis, Šv. Kazimiero parapijai įtaisė "Kryžiaus kelių" paveikslus.

Pirmą kartą panaudojant tuos paveikslus, birželio 17 d., sekmadienį prieš šv. Mišias, buvo apeiti "Kryžiaus keliai" už Sibiran išvežtuosius ir kitus mūsų kankinius.

Pavergtos Lietuvos žmonėms reikia mūsų kalbų ir raštų, bet dar svarbiau veikti, aukotis ir melstis už juos, nes jie patys pakartotinai to iš mūsų prašo.

Nuoširdus, tad, AČIŲ Petronėlei ir Izidoriui už taip prasmingą dovaną parapijai.

Šio ML numerio

GARBĖS LEIDĖJAI

yra

pp. **JONAS** ir **ANELE ŠEPETAUSKAI**.

Joninių proga ML linki p. Jonui linksmų Vardinių, o mielajai šeimai viso geriausio.

Administracija

MIŠIOS

30-tos dienos Mišios už a.a. **VINČĄ MAZURKEVIČIŲ** bus atlaikytos šv. Kazimiero p-jos koplyčioj liepos 4 d., 19,30 val.

NEUŽMIRŠKIM TRADICINIŲ PETRINIŲ

Šv. Kazimiero p-jos salėj liepos 1 d., 16 val.:

- koncelebruotos Mišios (giedos Vyčio-Aušros choras)
- Programa: spalvotas filmelis "Kristaus kalinys"
- Vaisės (bufetas)
- Pasižmonėjimas

LITUANIKA yra VISŲ lietuvių!

JONINĖS LITUANIKOJ

BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ, ateinančio birželio 24 d., rengia didelę išvyką į LITUANIKĄ.

Bus pietūs – "churrasco", žaidimai, pasilinksminimai ir kt. Kartu bus minima Gedulo Diena (Liūdno Birželio prisiminimas), su ekumeninėm pamaldom.

Pirmą kartą dalyvaus Latvijos ir Estijos kolonijos.

SVARBUS PRANEŠIMAS SKLYPININKAMS

Tą dieną sklypininkams bus įteikti nuosavybės dokumentai (escrituras).

PELNAS

Pelnas skiriamas jaunimui vykstančiam į IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą.

DALYVAUKITE VISI

turėsite progos praleisti linksmai tą sekmadienį ir kartu paremsite mūsų jaunimą.

PAKVIETIMAI

rezervuokite telefonais 63.73.44 (J. Tatarūnas), 273-0338 (Šv. Kazimiero Parapija), 63.69.75 (Šv. Juozapo Parapija), 274-1671 (Magd. Virkšnaitienė), arba asmeniškai abiejose parapijose, pas Brazilijos Lietuvių Bendruomenės ir Brazilijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos narius.

Galima užsisakyti taip pat autobusuose vieta. **IKI PASIMATYMO!**

SEMANÁRIO NOSSA LITUANIA

MŪSŲ LIETUVA

Endereço: Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.
Impressão: Rua Juatindiba, 28
Pq. da Moóca
03124 São Paulo, SP.

Diretor responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Redige: Equipe Editorial

Administrador: STANISLAO ŠILEIKA

Metinė Prenumerata: 210 kr. – GARBĖS PRENUMERATA 1.000 kr.

Prenumerata oro paštu į JAV: 25 dol.

Prenumerata paprastu paštu į JAV: 20 dol.

Prenumerata oro paštu Europon: 30 dol.

Prenumerata oro paštu Pietų Amerikon: 17 dol.

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 18 dol.

Atskiro numerio GARBĖS LAIDA: 1.000 kr.

Atskiro numerio LAINA: 5,00 kr.

Užuojautos, sveikinimai ir skelbimai (anúncios), nuo 100 kr. aukšty n pagal dydį ir dažnumą.

Čekius, pašto perlaidas ar administracinius laiškus rašyti "Stanislao Šileika" vardu.

Straipsnius ir korespondenciją Redakcija taisy bei tvarko savo nuožiūra. Ne panaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį Redakcija neatsako.

Laikraštis spausdinamas pirmadienį.

Vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapiai Redakcijai įteiktini ne vėliau kaip iki sekmadienio vakaro.